

یادداشت اختصاصی:

بازداشت ناعادلانه دانشجوی حامی فلسطین در عربستان

نویسنده:

محمود رشنواز

(دانشجوی دکتری حقوق بین الملل، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد امارات، دبی)

(عضو مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران قوه قضائیه)

۱۴۰۳/۰۵/۰۸

حاج محمد خزائی، دانشجوی دکترای حقوق عمومی، در تاریخ ۳۰ خرداد ماه، هنگام نماز مغرب در مسجدالحرام توسط ماموران عربستان بازداشت شد پس از عنوان حج براءت توسط رهبر معظم انقلاب، ایشان تلاش بسیار زیادی برای آمادگی جهت حمایت از فلسطین در فرصت پیش آمده حج تمتع نمودند.

به گفته همسفران ایشان در ایام حج با حاجیان سراسر دنیا به ویژه فلسطین همدلی نموده و به گفت‌وگو درباره آزادی قدس اشغالی می پرداختند. و همواره شجاعانه با نام کاربری شخصی خود در توییتر و در جهت حمایت از فلسطین فعالیت داشته اند.

تا کنون هیچ خبر، ملاقات یا تماسی با ایشان برقرار نشده است و خانواده و دوستانشان نگران ایشان و احوالشان هستند.

یکی از همسفران محمد خزائی با انتشار عکس از او در حالی که با لباس احرام پرچم فلسطین را در دست دارد، در فضای مجازی نوشت: پرچمی که بلافاصله بعد از این عکس توسط ماموران عربستان با ثبت کارت شناسایی ضبط شد و حساب توییتری که با اسم واقعی رصد شد با بازداشت در مسجدالحرام روایت حج براءت نیمه کاره باقی مانده است.

تفهیم اتهام مهمترین ویژگی دادرسی عادلانه

با گذشت بیش از ۳۰ روز از بازداشت محمدخزائی در مراسم حج امسال، هنوز مشخص نیست او به چه اتهامی بازداشت شده؛ این در حالی است که گام نخست در دادرسی عادلانه، تفهیم اتهام است.

در هر سیستم دادرسی عادلانه‌ای، حق اخذ وکیل وجود دارد. همچنین محاکم باید به صورت علنی برگزار شود و حقوق متهم همانند دسترسی او به درمان و... رعایت شود.

متأسفانه بیش از یک ماه است که از وضعیت بازداشت‌شدگان حج امسال بی‌اطلاع هستیم و اطلاعی از وضعیت آن‌ها نداریم. و هنوز نتوانستیم از سلامتی آنها اطلاعی کسب کنیم.

گام نخست در دادرسی عادلانه، تفهیم اتهام است. اینکه به متهم گفته شود مرتکب چه عمل مجرمانه‌ای شده است. در خصوص افراد بازداشت‌شده در حج امسال اعلام نشده که جرم آنها چه بود. همراهان آقای خزائی عنوان کرده اند که علت دستگیری او می تواند برافراشتن پرچم کشور مظلوم فلسطین باشد.

قاعده فقهی «قبح عقاب بلایان»

بر اساس قاعده فقهی «قبح عقاب بلایان» باید مواردی که منجر به تنبیه می‌شود، اطلاع داده شود. بر اساس این قاعده فقهی اگر کسی را تنبیه کنند بدون اینکه از قبل به او گفته باشند عمل او جرم است، این اقدام قبیح است. حتما باید اطلاع‌رسانی شود که این اقدام جرم انگاری شده است.

این اقدام عربستان در حالی انجام شده که آن‌ها مدعی‌اند که خادم حرم شریف هستند و مدعی سرپرستی مسلمین جهان هستند، عربستان نه تنها از سرزمین‌های اسلامی دفاع نمی‌کند؛ بلکه کشور فلسطین را چگونه دشمن فرض می‌کنند که برافراشتن پرچم این کشور را جرم انگاری کرده اند؟ اگر برافراشتن پرچمی جرم است باید از قبل به مسئولان کشور ما اطلاع‌رسانی می‌شد.

سابقه کشتار زائران ایرانی در عربستان

بعد از انقلاب بهمن ۱۳۵۷ اعزام زائران ایرانی به عمره و حج چند بار متوقف شده است توقف عمره در سال ۱۳۹۴ یکی از موارد اخیر بوده است. سال گذشته بین ایران و عربستان توافق شده که اعزام زائران ایرانی به عمره مفرده پس از ۹ سال از سر گرفته شود. اجرای این توافق ماهها با تاخیر مواجه شد. در در دهه های گذشته برگزاری مراسم حج و به دنبال آن مرگ یا کشته شدن زائران به تنشهای تهران و ریاض دامن زده است.

مرگبارترین اتفاق در نهم مرداد ماه سال ۱۳۶۶ رخ داد، زمانی که در درگیری ماموران انتظامی عربستان با گروهی از زائران ایرانی صدها نفر از جمله گروهی از ماموران سعودی کشته شدند. عربستان بارها نسبت به تظاهرات و شعارهای سیاسی در مراسم حج هشدار داده است. اما اصرار حکومت ایران بر تجمعات و شعارهای سیاسی در حاشیه مراسم حج پیش از این به اختلافاتی میان تهران و ریاض انجامیده است.

حمایت عربستان از اسرائیل در حمله به غزه

هافینگتون پست در گزارشی به نقل از مقامات فعلی و سابق صهیونیستی از حمایت بی نظیر اعراب به ویژه عربستان از رژیم صهیونیستی در حمله به غزه خبر داد.

دست های پنهان زیادی از رژیم صهیونیستی در قتل عام مردم غزه حمایت میکنند. یکی از حامیان جدی آنها عربستان سعودی است حمایت عربستان از این رژیم بر کسی پوشیده نیست. لازم به ذکر است که مقامات موساد و مقامات اطلاعات عربستان مرتبا به دیدارهای دوجانبه می پردازند. دو کشور در موضوعات مختلف مثلا برنامه هسته ای ایران نیز به مبادله دیدگاه های متقابل می پردازند. حتی برخی شواهد وجود دارد که هزینه کمپین های ضدایرانی رژیم صهیونیستی را عربستان تامین می کند.

خبرگزاری صدای افغان (آوا) سرویس بین الملل رسانه های رژیم صهیونیستی از گفت و گوهایی مخفیانه بین عربستان سعودی و اسرائیل در طول جنگ غزه خبر داده و آن را فاش کردند.

کانال ۱۲ رژیم صهیونیستی در گزارش خود آورده است که در جریان جنگ غزه تماسهای ویژه ای به صورت مخفیانه برای عادی سازی روابط و انعقاد یک توافق تاریخی بین اسرائیل با عربستان سعودی صورت گرفته است.

پیشتر «میدل ایست نیوز به نقل از یک مقام آگاه جزئیات توافق امنیتی و نظامی و سیاسی آمریکا و عربستان سعودی و رژیم صهیونیستی را که به عادی سازی روابط ریاض و تل آویو ختم میشود فاش کرد به گفته این مقام آگاه توافق امنیتی دیپلماتیک آمریکا و عربستان سعودی و اسرائیل و تشکیلات خودگردان فلسطین به مراحل نهایی خود رسیده و دولت آمریکا درباره آن با ولیعهد عربستان به توافق رسیده است.

تلاش ها برای آزادی محمد خزائی از زندان عربستان

در چند روز اخیر پویش های مختلفی تشکیل گردید و هزاران نفر از هموطنان نسبت به بازداشت برخی از حاجیان ایرانی در عربستان واکنش شدیدتری نشان دادند و با اعتراض به ادامه روند بازداشت از مسئولین مربوطه و مخصوصا مسئولان وزارت امور خارجه خواستار پیگیری و آزادی حاجی ایرانی دربند کشور عربستان شده اند.

علیرضا محمودی، مدیرکل کنسولی وزارت امور خارجه در ملاقات با سعود العنزی سفیر عربستان سعودی در تهران، آزادی حاجی ایرانی آقای "محمد خزائی" را پیگیری کرد. وی ضمن اشاره به اتمام مراسم حج و بازگشت همه حجاج با عنایت به نگرانی خانواده، خواستار آزادی وی شد.

عبد الفتاح، نواب نماینده علی خامنه ای در امور حج از برخی اقدامات بی سابقه عربستان سعودی در برابر زائران ایرانی در حج امسال انتقاد کرده است ایشان در جمع نمایندگان دفاتر مراجع تقلید در حج سخنرانی کرده و بر اساس گزارشها سفیر ایران هم در این سخنرانی حضور داشته است.

آقای نواب گفته «برای نخستین بار در تاریخ حج گزاری، ۶ نفر از خادمان زائران را برگرداندند و در ادامه برخی دستگیری ها اتفاق افتاد و زائران را بردند و در نزدیکی جده رها کردند و علت را هم اجرای دستور العمل حج بلا تصریح عنوان کردند، در حالی که تمام این افراد تصریح داشتند و با ویزای حج به این کشور وارد شده اند».

نماینده رهبر جمهوری اسلامی ایران در امور حج و زیارت گفته است یک زائر ایرانی همچنان در مدینه در بازداشت است. ایشان با اشاره به تماس ها و پیگیری های انجام شده برای آزادی

این زائر ایرانی گفت: با وجود اینکه که ما چارچوب‌ها را در این کشور رعایت کرده‌ایم و تلاش داریم همکاری کامل باشد، ولی شرایط، بسیار سخت است.

ایشان عنوان داشتند برخی از اقدامات عربستان در هیچ‌یک از موسم‌های حج گذشته سابقه نداشته است.

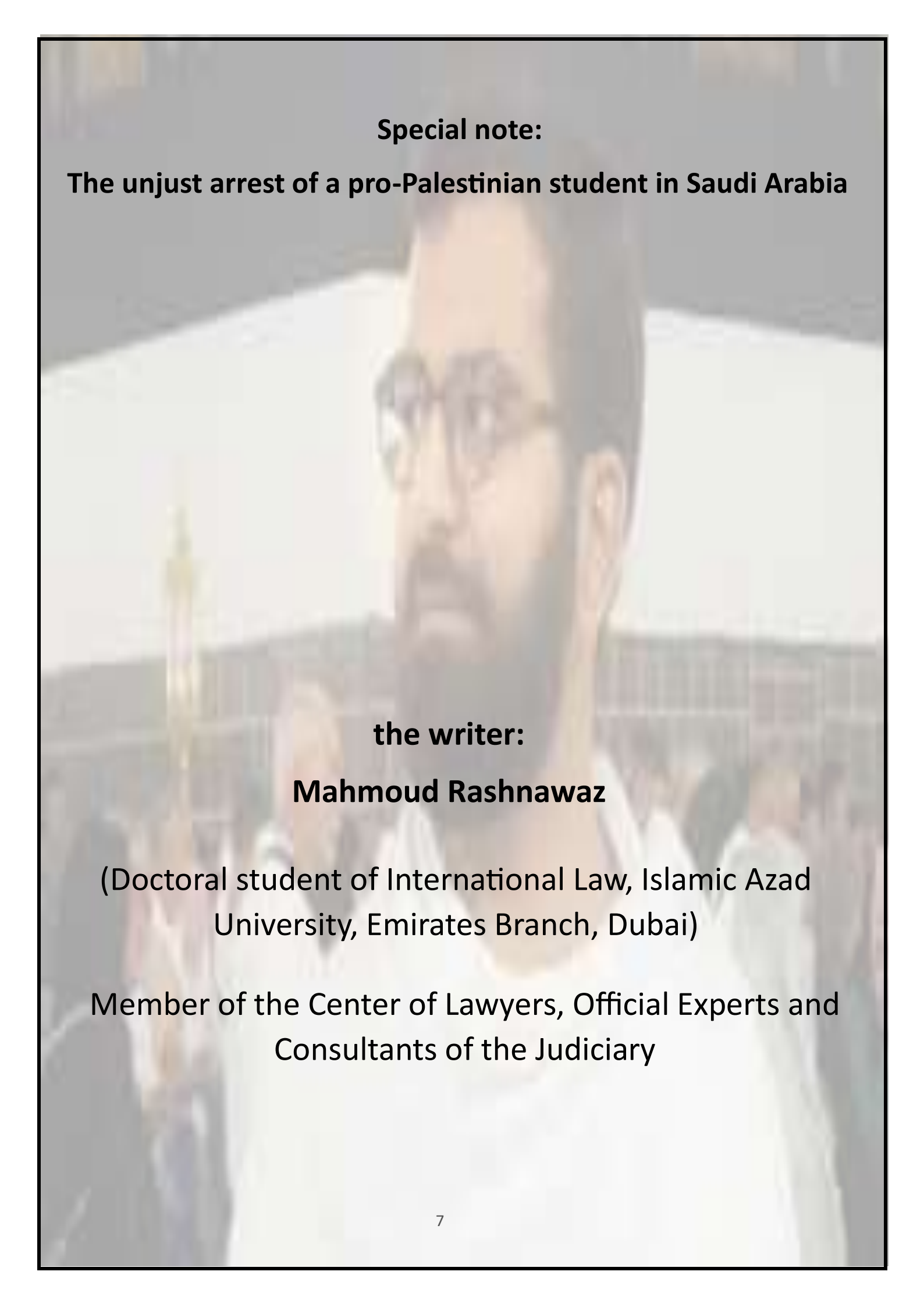
او در ادامه با بیان اینکه تعداد فوتی‌های امسال نسبت به مدت مشابه در سال قبل ۱۰ نفر کمتر است، افزود: تاکنون سه زائر فوت شدند که نشان دهنده این است آزمایشات و معاینات زائرین در سطح بهتری انجام شده است.

نواب بیان کرد: سازمان حج و زیات، بعثه مقام معظم رهبری و مرکز پزشکی حج و زیارت تلاش دارند که حج با آرامش تمام و بهره‌مندی زائران از فضای معنوی این سرزمین به پایان برسد و زائران با سلامتی به کشور بازگردند.

نتیجه گیری

با وجود اینکه امروزه تمام دنیا در شرایط فعلی در رابطه با جنایت اسرائیل در غزه از مردم فلسطین و کودکان مظلوم آن حمایت می‌کنند، و حتی با اینکه کشور عربستان بارها نسبت به جنایت اسرائیل در غزه بیانیه صادر کرده؛ با بازداشت این دانشجوی مسلمان ایرانی نشان داده است که همچون اربابان خود، انگلیس، آمریکا و فرانسه در ظاهر در جوامع بین‌المللی اعمال جنایتکارانه و نسل کشی اسرائیل را منع می‌نماید. اما در واقع یکی از حامیان جدی رژیم صهیونیستی در حمله به غزه است و حتی نمی‌تواند در کشور خود حمایت یک زائر مسلمان ایرانی را که در حمایت از مردم مظلوم فلسطین مثل دیگر مردمان دنیا اعتراض می‌نماید را قبول نماید و برای خود شیرینی و خوش دستی در مقابل اربابان حامی جنایتکار خود دست به چنین اقداماتی می‌زند.

انشاءالله با ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف همه این ظلمها برچیده شود و به زودی حاجی عزیزمان به آغوش میهن برگردد بحق مظلومیت فاطمه زهرا سلام الله علیها خدا مراقب ایشان باشد آمین ...

Special note:

The unjust arrest of a pro-Palestinian student in Saudi Arabia

the writer:

Mahmoud Rashnawaz

(Doctoral student of International Law, Islamic Azad
University, Emirates Branch, Dubai)

Member of the Center of Lawyers, Official Experts and
Consultants of the Judiciary